

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Docent Muziek van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

Gegevens

datum	Naam instelling	: Hogeschool voor de Kunsten Utrecht
28 februari 2017	Naam opleiding	: hbo-bachelor Docent Muziek (240 EC)
onderwerp	Datum aanvraag	: 31 oktober 2016
Besluit	Graad opleiding	: Bachelor of Education
accreditatie hbo-ba	Variant opleiding	: voltijd
Docent Muziek van de	Locatie opleiding	: Utrecht
Hogeschool voor de	Datum goedkeuren panel	: 21 maart 2016
Kunsten Utrecht	Datum locatiebezoeken	: 20 en 21 juni 2016
(005154)	Datum visitatierapport	: 29 oktober 2016
uw kenmerk		
160211	Beoordelingskader	
ons kenmerk	Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2014, nr	
NVAO/20170493/ND	36791).	
bijlagen		
2		

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna ook: het auditteam).

De opleiding Docent Muziek leidt op tot een eerstegraads onderwijsbevoegdheid. De afgestudeerde kan (muziek)les geven in alle sectoren van het onderwijs, van primair tot hoger beroepsonderwijs. Ook is de afgestudeerde bevoegd om Culturele en Kunstzinnige Vorming (CKV) en Kunst Algemeen te geven in het voortgezet onderwijs. Daarnaast kan hij als docent aan de slag bij organisaties voor kunsteducatie (muziekscholen), bij kunsteducatieve projecten, omroepen, professionele ensembles, orkesten en operagezelschappen.

Onderwerp 1. Beoogde eindkwalificaties

De opleiding heeft zich in de uitwerking van de eigen competenties gebaseerd op de vijf competenties uit het landelijke opleidingsprofiel. De zeven zogenoemde SBL-competenties voor de leraar en de kennisbasis voor de Docent Muziek zijn hierin verwerkt.

Pagina 2 van 7 De competenties voldoen aantoonbaar aan de eisen die het internationale werkveld aan afgestudeerden stelt.

De opleiding geeft met haar focus op de 'muziek-docent' i.c. 'muziek' én 'docent', het zoeken van een balans tussen muzikantschap en muziekdocentschap en het opleiden van een duurzame professional voor het brede, continu veranderende werkveld een duidelijk eigen inkleuring aan het profiel.

Het hebben van een onderzoekende houding en het doen van onderzoek krijgt voldoende aandacht, door het zwaartepunt binnen de opleiding op het kritisch-reflectief competent zijn. De opleiding onderhoudt nauwe contacten met het actuele werkveld en vakgenoten over de opzet en inhoud van de opleiding. Dit gebeurt o.a. in het Netwerk Kunstvakdocentenopleidingen, 10voordeleraar, overleg met cultuurprofielscholen, met stagescholen, alumni en de werkveldcommissie. Een mooi initiatief is het in 2016 opgerichte Netwerk Muziekeducatie Utrecht, waarin naast de opleiding, de beide Utrechtse pabo's, Universiteit Utrecht, het Utrechts Centrum voor de Kunsten, de educatieafdeling van Tivoli/Vredenburg, de gemeente Utrecht en het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst participeren.

Het auditteam beoordeelt standaard 1 op grond van bovenstaande met een 'goed'.

Onderwerp 2. Programma

De opleiding bereidt de studenten aantoonbaar voor op een actuele beroepspraktijk die sterk in ontwikkeling is. Om de actualiteit van het curriculum te waarborgen, onderhoudt de opleiding op diverse manieren nauw contact met het werkveld. Dit gebeurt o.a. via de Clusterraad van de docentopleidingen van HKU, de werkveldcommissie van het Conservatorium, de cultuurprofielscholen in de regio, het Netwerk Muziekeducatie Utrecht (MENU), de docenten die nog deels werkzaam zijn in de actuele beroepspraktijk en de alumni. Ook de studenten zelf brengen actuele ontwikkelingen in.

De opleiding biedt een heel breed programma. De studenten krijgen gedurende hun studie veel gelegenheid om hun vaardigheden in de actuele praktijk te oefenen/te ontwikkelen. Dit gebeurt o.a. via i) de stage, ii) de interdisciplinaire samenwerking en projecten bij HKU MIX met de studenten van de andere docentopleidingen van HKU en iii) de Individuele Studieactiviteiten (ISA) waarin studenten zoeken naar relevante werkzaamheden binnen het werkveld.

Daarnaast krijgen de studenten vanaf het eerste studiejaar lessen zang, begeleiding op de piano en combo. In het tweede studiejaar kiezen de studenten een instrument, waarop zij zich gedurende drie jaar zullen specialiseren.

De opleiding biedt een stevig, maar overwegend klassiek ingestoken programma voor wat betreft de muziektheorie- en muziekgeschiedenisvakken. Het programma is vormgegeven aan de hand van vier leerlijnen: i) hoofdvak en stage, ii) spel en presentatie, iii) kunsteducatie, iv) algemene theoretische leerlijn. Ruimte voor innovatieve elementen trof het auditteam vooral bij HKU MIX en de ISA.

Door het programma te volgen, kunnen de studenten de beoogde eindcompetenties bereiken.

De opleiding besteedt veel aandacht aan de ontwikkeling van een kritisch-reflectieve houding. Het is belangrijk dat de opleiding nu intern nader afstemt over de gewenste/passende invulling van onderzoek voor een muziek-docent en het verwerven van onderzoeksvaardigheden op bachelorniveau. De opleiding is hiermee al bezig.

Pagina 3 van 7 De internationale dimensie - aandacht voor vorm en inhoud van muziekonderwijs in het buitenland - en diversiteit zouden in het curriculum een explicietere plek mogen krijgen.

De opleiding gaat uit van een aantal duidelijke onderwijskundige principes bij de vormgeving van het programma, waaronder 'lesgeven leer je voor de klas', 'musiceren en presenteren leer je door het te doen', 'de student zoveel mogelijk eigenaar laten zijn van zijn eigen leerproces' en 'de student zelfstandig professionele keuzes laten maken'. Het auditteam heeft het didactische uitgangspunt van 'teach what you preach' en het hanteren van de dubbele transfer op velerlei plekken in het programma en in de lessen van de docenten teruggezien/-gehoord. De studenten zijn daarover uitermate tevreden.

De opleiding zorgt tevens voor een studeerbaar programma – ook voor studenten met een functiebeperking - en past waar nodig/gewenst het programma aan.

De opleiding hanteert een zorgvuldige toelatingsprocedure die ervoor zorgt dat alleen studenten die de potentie hebben de studie met succes af te ronden, met de opleiding mogen starten. De opleiding heeft een mooi aanbod voor studenten om deficiënties weg te werken.

In een vooropleiding biedt de opleiding zangles, pianoles en algemene muziektheorie en op het gebied van (schriftelijk) Nederlands kan de student o.a. het programma 'Hogeschooltaal' volgen.

Het auditteam beoordeelt standaard 2, 4 en 5 als 'goed' en standaard 3 als 'voldoende'.

Onderwerp 3. Personeel

De opleiding wordt verzorgd door een gekwalificeerd, betrokken en enthousiast team. Veel docenten zijn werkzaam binnen een gemengde beroepspraktijk: zij zijn docent aan de opleiding én ze zijn werkzaam in het basis- of voortgezet onderwijs, buitenschools muziekonderwijs en/of als uitvoerend musicus. Daarnaast legt het merendeel van de docenten stagebezoeken af.

Zo houden de docenten een actueel beeld van het werkveld en zijn zij in staat hun eigen lessen daarop inhoudelijk af te stemmen.

De docenten volgen individuele en/of gezamenlijke professionaliserings-/scholingstrajecten. Elke nieuwe docent volgt de incompany training 'Didactische bevoegdheid' van het Expertise Centrum Educatie van HKU, waarin de Basiskwalificatie Examineren is opgenomen.

Vier docenten van de opleiding participeren in de kenniskringen van de lectoraten i) Kunst en Professionalisering en ii) Performatieve Maakprocessen en bekwamen zich in onderzoek doen. Dat is ook van belang in het licht van het (kunnen) begeleiden van de studenten bij hun onderzoek.

De studenten zijn zeer tevreden over de kwaliteit van de docenten en de docenten zijn als leerkracht een duidelijk en inspirerend voorbeeld voor de studenten.

Het auditteam beoordeelt deze standaard op grond van bovenstaande als 'goed'.

Onderwerp 4. Voorzieningen

De huisvesting en materiële voorzieningen waarover de opleiding beschikt, maken het mogelijk dat de studenten het programma kunnen volgen. Er zijn voldoende (eigen) lokalen die zijn ingericht met het benodigde instrumentarium voor de lessen. Studenten kunnen via het digitale reserveringssysteem Asimut zeven dagen per week ruimten reserveren voor zelfstudie en samenspel.

Pagina 4 van 7 De ICT- en bibliotheek-/mediatheekvoorzieningen bieden de studenten veel materiaal en geavanceerde apparatuur ter ondersteuning bij de studie. De opleiding borgt de studievoortgang van de studenten o.a. door de inzet van een tutor. Studenten zijn zeer tevreden over de begeleiding. 'De tutor en docenten letten goed op je', aldus de studenten die het auditteam sprak. De studenten krijgen via verschillende kanalen de benodigde informatie. Het delen van informatie over de examenonderdelen op de HKU Exposure site is een interessant initiatief.

Het auditteam beoordeelt standaard 7 en standaard 8 als 'goed'.

Onderwerp 5. Kwaliteitszorg

De opleiding bewaakt de kwaliteit van de opleiding goed aan de hand van mondelinge en schriftelijke evaluaties onder studenten, docenten, werkveld, alumni en vakgenoten. Op basis van de uitkomsten treft de opleiding - na overleg met studentpanels, opleidingscommissie, klassenvertegenwoordigers, kernteam en directie – verbetermaatregelen. De opleiding zorgt er goed voor dat deze plannen inclusief wie, wat, wanneer gaat doen duidelijk worden gecommuniceerd naar alle betrokkenen.

Het auditteam beoordeelt deze standaard als 'goed'.

Onderwerp 6. Toetsing

Het auditteam is van oordeel dat de opleiding op een valide en betrouwbare wijze toetst en beoordeelt met behulp van een passende mix aan toetsvormen. Via de opzet van de toetsing zorgt de opleiding ervoor dat studenten zich de verschillende toetsvormen eigen kunnen maken, zodat zij die ook kunnen gaan toepassen in de (eigen) praktijk. Er is ook sprake van een ontwikkelingsgerichte feedbackcultuur.

De traceerbaarheid van de totstandkoming van het gezamenlijk eindoordeel bij opdrachten en presentaties en de weging van de competenties ten opzichte van elkaar, vereist nog aandacht. Het auditteam acht het essentieel dat de opleiding hierover heldere afspraken maakt én vastlegt. De examencommissie vervult een stevige rol in het borgen van de kwaliteit van tentaminering en examinering en houdt op een proactieve en reactieve wijze toezicht.

De commissie is goed georganiseerd en werkt op basis van een duidelijke jaaragenda.

Het auditteam komt op basis van bovenstaande – stevige examencommissie, valide, betrouwbare en passende wijze van toetsing en beoordeling, maar het maken en vastleggen van heldere afspraken rondom de totstandkoming van de gezamenlijke eindoordelen vereist nog aandacht– tot het oordeel 'voldoende' voor deze standaard.

Onderwerp 7. Gerealiseerde eindkwalificaties

De studenten hebben in de vier examenonderdelen – i) Integrale Eind Productie (IEP), ii) Ensemble, iii) Afstudeerstage, iv) Onderzoek - aangetoond, dat zij alle competenties op het vereiste niveau hebben gerealiseerd. Uit de documentatie en de gesprekken tijdens de audit is gebleken, dat veel afgestudeerden aan het werk zijn in een veelal gemengde beroepspraktijk en/of doorstromen naar een masteropleiding zoals een master Kunsteducatie, Onderwijskunde of Music Management. Het auditteam neemt in zijn beoordeling ook mee, dat alumni en vertegenwoordigers vanuit het werkveld bevestigen dat afgestudeerden startbekwaam zijn.

Het oordeel van het auditteam over het niveau van de verschillende eindwerken en van het artistiek en muzikaal functioneren binnen de IEP varieerde van een voldoende tot een goed.

Pagina 5 van 7 Met name de onderzoekscompetentie beoordeelde het auditteam gemiddeld met een voldoende. Dat niveau zou nog hoger mogen zijn.

Het auditteam komt op grond van bovenstaande tot het oordeel 'voldoende' voor deze standaard.

Algemene conclusie

Het auditteam is van oordeel, dat de opleiding er met haar brede programma voor zorgt dat studenten zich tot 'muziek-docent' kunnen ontwikkelen en als docent en muzikant aan de slag kunnen in het brede, continu veranderende werkveld. De inspirerende docenten vervullen hierin een belangrijke voorbeeldrol voor de studenten.

Op grond van bovenstaande oordelen acht het auditteam – mede gelet op de beslisregels van de NVAO – een algemeen oordeel 'voldoende' op zijn plaats.

Het auditteam beveelt de opleiding aan:

- in lijn met het eigen doel studenten op een zo hoog mogelijk niveau te leren musiceren binnen de gegeven context, toch te trachten in het programma meer aandacht te besteden aan de verdieping van het individuele muzikantschap;
- intern nader af te stemmen over de gewenste/passende invulling van onderzoek voor een muziek-docent en het verwerven van onderzoeksvaardigheden op bachelorniveau.
- heldere afspraken te maken over de weging voor het eindoordeel bij opdrachten en presentaties en deze afspraken ook vast te leggen.

Besluit

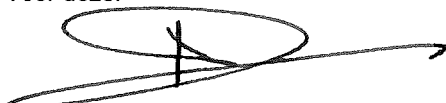
Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht te Utrecht in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 30 januari 2017 naar voren te brengen. Van deze gelegenheid heeft het college van bestuur geen gebruik gemaakt.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Docent Muziek (240 EC; variant: voltijd; locatie: Utrecht) van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht te Utrecht. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 28 februari 2017 en is van kracht tot en met 27 februari 2023.

Den Haag, 28 februari 2017

De NVAO
Voor deze:

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Goed
Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	Goed
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Voldoende
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Goed
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	Goed
Personeel	6. Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.	Goed
Voorzieningen	7. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	Goed
	8. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	Goed
Kwaliteitszorg	9. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	Goed
Toetsing	10. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.	Voldoende
Gerealiseerde eindkwalificaties	11. De opleiding toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

Pagina 7 van 7 **Bijlage 2: panelsamenstelling**

- Drs. W.G. van Raaijen, (voorzitter) is partner bij Hobéon en veelvuldig betrokken geweest bij audits, waaronder accreditatieaudits in het domein van het Kunstvakonderwijs;
- Drs. M. Wüst, (lid) is sinds 2007 studieleider van de master Kunsteducatie bij AHK;
- Dr. T. De Baets, (lid) is docent en coördinator van de opleiding muziekpedagogiek aan LUCA School of Arts, Leuven, België;
- J.J. Jean Louis Msc, (student-lid) is vierdejaars student aan de opleiding Docent Muziek van Fontys Hogescholen.

Het panel werd ondersteund door G.C. Versluis, secretaris (gecertificeerd).